

Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda
Trg 25. maja 2
5212 Dobrovo

ZAVOD ZA TURIZEM, KULTURO, MLADINO IN ŠPORT BRDA

Vizija in strategija razvoja turizma

Program delovanja 2015-2019

Podsobotin, 28. 5. 2015

Pripravila: Tina Novak Samec

KAZALO

1. PODROČJA DELOVANJA ZAVODA	4
2. POSLANSTVO IN VIZIJA ZAVODA	3
3. CILJI ZAVODA	3
3.1. Dolgoročni cilji zavoda	3
3.2. Srednjeročni cilji zavoda	4
3.3. Kratkoročni cilji zavoda	5
4. POSLANSTVO, RAZVOJ IN DELOVANJE ZAVODA PO PODROČJIH	6
4.1. Turistično informacijsko in kulturno področje	6
4.2. Mladinsko in izobraževalno področje	9
4.3. Športno in rekreacijsko področje	11
5. VILA VIPOLŽE	13
6. FINANČNA SREDSTVA	14
7. ČLOVEŠKI VIRI	14
8. ZAKLJUČEK	14

1. PODROČJA DELOVANJA ZAVODA

Zavod ohranja delovanje na treh zaokroženih področjih:

- Turistično informacijsko in kulturno
- Mladinsko in izobraževalno
- Športno in rekreacijsko

Področja zavoda lahko naprej razdelimo in razširimo na 4 glavne stebre in z njimi povezane aktivnosti in produkte:

- Turizem
- Kultura
- Mladina
- Šport

2. POSLANSTVO IN VIZIJA ZAVODA

Osnovni namen in poslanstvo zavoda (Zavod za turizem, kulturo, mladino in šport Brda) je učinkovitejše načrtovanje, razvoj, organiziranje in izvajanje visoko kakovostnih dejavnosti na področju turizma, kulture, ter športne in mladinske dejavnosti v Brdih. Poenoteno usmerjati in pomagati pri aktivnostih in delovanju vseh že aktivnih društev, zvez, zborov, taborov, umetnikov in ostalih posameznikov. Vsi delujoči subjekti v Brdih se aktivno vključujejo v sooblikovanje obstoječih in novih produktov in storitev. Zavod oblikuje nove celostne in tematske produkte in ponudbe, ki bodo predstavljale skupek različnih produktov, storitev in proizvodov iz lastništva različnih subjektov ter jih aktivno promovira.

Vizija zavoda je, da postanejo Brda prepoznavna, razvita in privlačna turistična in kulturna destinacija. Zanimiva za enodnevne izlete, »short week« in vikend počitnice. Sem radi zahajajo ljudje, ki so željni novih doživetij v družbi prijaznih in gostoljubnih ljudi ob dobri hrani in pijači in visoki kakovosti ponujenih storitev. Sem radi zahajajo ljudje željni kulturnega udejstvovanja, ker jim Brda nudijo poseben navdih. V Brdih imamo pestro dogajanje na športnem področju in nudimo svojim prebivalcem in obiskovalcem pestre možnosti rekreacije. Skrbimo za bogato in raznovrstno preživljanje prostega časa otrok in mladine. Brda postanejo zanimiva za različne mladinske organizacije tako domače kot tuje.

3. CILJI ZAVODA

3.1. Dolgoročni cilji zavoda

Cilji za razvoj lokalne skupnosti

Zavod prevzame vlogo, katera mu je bila z ustanovitvijo dodeljena –povezovalni člen vseh delujočih društev in klubov v občini Brda. Prebivalci Brd imajo bogate možnosti kulturnega udejstvovanja, rekreacije, sprostitve, zabave in drugih oblik preživljanja prostega časa. Otroci in mladi imajo visoko zavest o kulturni in naravni dediščini. Vsi aktivni akterji se vključujejo v razvoj novih produktov in realizacijo ter nadgradnjo obstoječih.

Cilji za trajnostni razvoj Brd

Brda postanejo prepoznavna turistična destinacija z vso naravno in kulturno dediščino, doma in v tujini. Prepoznavnost Brd se razširi na nove oddaljene trge. Meje destinacije se širijo izven geografskega področja Brd. Skupaj z okoliškimi pokrajinami razvijamo novo destinacijo – destinacijo v pravem turističnem pomenu.

3.2. Srednjeročni cilji zavoda

V štirih letih

- Na področju turizma in kulture: **Brda imajo razdelano turistično ponudbo na več nivojih in za vse opredeljene ciljne skupine.** Ponudba je oblikovana glede na potrebe in glede na psihološke profile potencialnih obiskovalcev. Vidijo se zametki širše turistične destinacije, ki je nastala na podlagi povezovanja s sosednjimi občinami in partnerji.

Brda imajo oblikovane centre kulture v ključnih krajih: Šmartno, Dobrovo, Vipolže in Medana. Kulturno dogajanje v izvedbi lokalnih klubov, društev ter skupin je dobro razvito tudi v drugih krajih in vaseh (Biljana, Kojsko, Hum, Cerovo, Višnjevnik, Neblo). Prireditve v Brdih se izvajajo na višjem nivoju, k sodelovanju so povabljeni vsa aktivna briška društva in klubi, ki sodelujejo pri snovanju in izvedbi (trenutno registriranih 13 aktivnih kulturnih društev na področju glasbe, likovne in gledališke umetnosti + 7 mladinskih društev ter nekaj alternativnih glasbenih zasedb).

Največja briška prireditelva Praznik češenj je »briška« v vseh pomenih besede in vključuje več elementov kulturne dediščine. Na Prazniku češenj se ne srečujemo več s ponudbo, ki ni pristna in katero lahko dobimo kjerkoli.

Brda imajo svoj mini gledališki, glasbeni in filmski abonma.

- Na področju mladine in izobraževanja: **Mladi v Brdih imajo »mladinski center« in razdelane programe za udejstvovanje s ciljem aktivnega preživljanja prostega časa, dodatnega izobraževanja ali preprosto prostor za druženje.** Preveri se možnost izvedbe tovrstnega centra na Dobrovem (Štaloni) ali na alternativni lokaciji.

V Brdih najdejo svoj prostor letne kolonije in tabori: v sodelovanju z Glasbeno šolo se organizira poletni tabor, v sodelovanju z Mladinskim centrom se oblikuje programe za preživljanje zimskih in poletnih počitnic, v sodelovanju z jezikovnimi šolami se oblikuje tedenske programe poletnih jezikovnih šol v katere se vključi tudi dodatne aktivnosti obstoječih ponudnikov.

- Na področju športa: **Imamo pripravljeno projektno dokumentacijo za gradnjo enega večjega športnega centra. Imamo več manjših zaključenih športnih centrov za aktivno preživljanje prostega časa otrok, mladine in odraslih** (npr. kot je prostor v Neblem). Prebivalci Brd so osveščeni o pestri ponudbi in se aktivno športno udeležujejo.

Brda predstavljajo alternativo za letne priprave športnikov in klubov.

3.3. Kratkoročni cilji zavoda

V enem letu

- **Posodobiti obstoječo spletno predstavitev na domeni www.brda.si**, ki je primarno namenjena predstavitvi, informiranju, promociji in pospeševanju prodaje turistične destinacije. Postaviti je potrebno novo strukturo spletne pojavnosti z vidika segmentirane turistične predstavitve in lažjega razumevanja: glede na produkte, glede na tematiko, glede na dogodke.
- **Postaviti novo spletno stran ZTKMŠ Brda**, ki je namenjena informiranju lokalne skupnosti ter predstavlja vir informacij za vse javne zavode, institucije, organizacije, ki se želijo z zavodom povezati v smislu organizacije produktov, dogodkov, taborov...
- **Analizirati obstoječo celostno grafično podobo** (primernost, asociativnost, aplikativnost).
- **Izkoristiti tematiko 100. letnica 1. svetovne vojne in nove Poti miru**. Tematiko se vpelje na vsa področja in oblikuje pakete in posebne ponudbe.
- Na področju turizma - kvalitativno: **določiti pozicioniranje turistične destinacije**. Preveriti možnosti aktivnega povezovanja z okoliškimi turističnimi akterji in postaviti cilje novi širši turistični destinaciji. Povabiti k ponovnemu sodelovanju obstoječa društva in klube, ter skupaj postaviti cilje kratkoročnega in dolgoročnega razvoja.

Na področju turizma kvantitativno: **povečati št. nočitev za 15%**. V letu 2014 je bilo realiziranih 26.108 nočitev (Vir: Statistični urad republike Slovenije). Pri kapaciteti ca. 500 ležišč govorimo o potencialni možnosti max. 180.000 nočitev letno (pri 100% stalnih ležiščih).

- Na področju kulture: segmentirati obstoječe kulturno dogajanje. **Nadgraditi obstoječe dogodke – razširiti delovanje na več krajev v Brdih**, povezovanje s

profesionalnimi in lokalnimi organizacijami, vzpostaviti čezmejno sodelovanje in so-organizacijo prireditev, vnesti v kulturno dogajanje etnološko noto.

Pripraviti strategijo za samo financiranje in pomoč pri financiranju kulturnega dogajanja in delovanja društev, ki trenutno predstavlja najbolj pereč problem.

- Na področju mladine in izobraževanja: **preveriti potrebe in želje za razvoj mladinskega »centra« in organizirane mladinske dejavnosti v Brdih**. Preveriti možnost povezovanja obstoječih klubov in društev v Brdih z možnostjo organizacije večjih skupnih dogodkov in kroženja le teh med vasmi. Povezovanje z delujočimi javnimi zavodi na področju mladih (npr. Osnovna šola Dobrovo, Mladinski center Nova Gorica) ter skupna organizacija tematskih taborov. Vsi prebivalci Brd so dobro informirani o izobraževanjih, ki se odvijajo v Brdih ne glede na organizatorja in izvajalca izobraževanja.
- Na področju športa: **analizirati obstoječe športne dogodke, postaviti smernice za razvoj športnega turizma ter oblikovanje ponudbe za aktivno preživljanje počitnic. Postaviti strategijo za nastanek manjših športnih centrov v več krajih v Brdih**, ki nudijo pestre možnosti rekreacije tako prebivalcem kot turistom. Npr. Dom krajanov na Humu se razvije v športno-kulturni center, kjer imajo domačini možnost tako rekreativnega kot kulturnega udejstvovanja na kvalitetnejšem nivoju.

4. POSLANSTVO, RAZVOJ IN DELOVANJE ZAVODA PO PODROČJIH

4.1. Turistično informacijsko in kulturno področje

Poslanstvo:

- Učinkovitejša in poenotena organizacija turističnih dejavnosti
- Učinkovitejša in poenotena organizacija kulturne dejavnosti
- Ciljno usmerjen razvoj turizma
- Ciljno usmerjen razvoj na kulturnem področju
- Spodbujanje razvoja turizma na zaokroženem področju
- Spodbujanje razvoja kulturne dejavnosti na zaokroženem področju
- Učinkovitejša in poenotena promocija in pospeševanje prodaje
- Informiranje obiskovalcev, lokalnih in gospodarskih javnosti
- Boljša prepoznavnost Brd skozi turistično in kulturno dejavnost

Zavod na področju razvoja turizma in kulture izvaja naslednje naloge (povzeto iz odloka o ustanovitvi javnega zavoda):

- oblikuje in pripravlja celovito turistično ponudbo na ravni zaokroženega turističnega območja,
- načrtuje in trži celovito turistično ponudbo na ravni zaokroženega turističnega območja,
- sodeluje in se povezuje s sorodnimi turističnimi in kulturnimi organizacijami, društvi ali posamezniki ter organizira in izvaja skupne promocijske nastope in prireditve na sejmih in borzah ter drugih oblikah predstavitve turizma in kulturne dediščine doma in v tujini,
- se povezuje in skupno nastopa s sosednjimi turističnimi destinacijami z namenom skupne promocije in trženja doma in v tujini,
- spodbuja in podpira razvoj inovativnih turistično, kulturnih produktov ter spodbuja in podpira sodelovanje društev, organizacij in posameznikov, ki so izvajalci turistično, kulturne in raziskovalne dejavnosti,
- nudi svetovanje in organizacijsko ter tehnično pomoč in podporo društvom, organizacijam in posameznikom, ki izvajajo turistično, kulturno in raziskovalno dejavnost,
- sodeluje in se povezuje z vzgojno, izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami z namenom priprave in izvedbe pedagoško, vzgojnih in raziskovalnih programov s ciljem v okolju razvijati pozitiven odnos do turizma, kulture, kulturne dediščine, tradicije, okolja in krajine,
- skrbi za vrednotenje, varovanje in popularizacijo kulturne dediščine okolja ter njeno sistematično preučevanje in raziskovanje v sodelovanju z raziskovalnimi institucijami ter vključevanje le-te v turistično ponudbo okolja,
- varuje in predstavlja kulturno dediščino, ohranja materialne in vsebinske lastnosti predmetov in objektov ali območij, ki so opredeljeni kot kulturna dediščina, skrbi za njihovo celovitost in neokrnjenost,
- zagotavlja javno dostopnost kulturne in druge dediščine, s katero upravlja ter omogoča njeno proučevanje in raziskovanje,
- sooblikuje turistično ponudbo Slovenije in njeno promocijo,
- sodeluje in se povezuje s nacionalno turistično organizacijo in z drugimi sorodnimi organizacijami,
- soorganizira in usklajuje ter koordinira kulturne in turistične prireditve, pomembne za oblikovanje celovite turistične ponudbe in njene promocije,
- pripravlja in izdaja promocijsko informativno gradivo v obliki brošur, publikacij, katalogov in dokumentarnih video zapisov,
- opravlja informacijsko turistično dejavnost s tem, da: informira turiste, zbira podatke za potrebe informiranja obiskovalcev, ugotavlja njihovo mnenje o kakovosti turistične ponudbe, sprejema in posreduje predloge in pritožbe obiskovalcev v zvezi s turistično ponudbo pristojnim organom, ureja in vzdržuje turistično signalizacijo,
- zbira, analizira in posreduje podatke o turističnem prometu,
- analizira učinke promocijskih aktivnosti,

- pripravlja strokovne podlage za strategijo razvoja turističnega območja in za kandidiranje na razpise,
- vzdržuje in skrbi za urejenost turistično-kulturnih objektov in infrastrukture ter vzdržuje in skrbi za urejenost zunanjih površin na območju zaokroženega turističnega območja.

Konkretni predlogi:

a) *Strategija in razvoj*

- Na področju turizma je potrebno prevetriti cilje. Kaj si želimo: butični in/ali masovni turizem? Kdaj in v katerih primerih? Določi se prednosti in slabosti, nevarnosti in priložnosti. Na podlagi tega se določi katere vrste turizma bomo v občini razvijali; npr. vinski, družinski, športni, kulturni, eko turizem...
- Določiti je potrebno tržno pozicioniranje ter postaviti konkurenčne okvirje zaokrožene in prepoznavne turistične destinacije Brda. Brda niso t.i. slovenska Toskana. Brda so samosvoje okolje, prepoznavno tako doma kot v tujini.
- Pripraviti strategijo tržne znamke Brda in morebitnih podznamk. V okviru tega se ugotovi primernost trenutne tržne znamke Brda – V deželi opojnih trenutkov!. Naredi se analizo potreb po podznamkah za posamezna področja.
- Ugotoviti primernost obstoječe celostne grafične podobe tržne znamke Brda. Ali je celostna podoba prepoznavna? Ali podoba omogoča nadaljnji razvoj in aplikativnost na podznamke in produkte? Se ključni akterji prepoznajo v obstoječi podobi in jo zlahka uporabljajo?
- Oblikovati trženjsko strategijo destinacije Brda, ki bo zagotavljala uspešen razvoj in trženje destinacije. V njej se opredeli razvojne usmeritve. Zajemala bo tudi vse oblike promocije od oglaševanja, pospeševanja prodaje in promocije na sejnih pa do odnosov z javnostmi.
- Povezovanje z Regijsko razvojno agencijo, nam podobnimi zavodi iz bližnjih občin, ključnimi akterji, ki soustvarjajo destinacijo...
- Pripraviti strategijo tipičnih briških spominkov z vključevanjem lokalnih obrtnikov in proizvajalcev.
- Določiti sodelovanje z Vinsko kletjo Goriška Brda in ostalimi pridelovalci vina ter drugih pridelkov in izdelkov (oljčno olje in izdelke iz oljk, sadje in sadne izdelke) zaradi uporabe skupne tržne blagovne znamke, skupnega nastopanja na sejnih in ostalih prireditvah.
- Na področju kulture je potrebno pripraviti strategijo za spodbujanje kulturne dejavnosti amaterskih in profesionalnih kulturnih društev in klubov, povezovanje le teh s ciljem organizacije skupnih dogodkov, festivalov...
- Izdelati načrt za pomoč pri financiranju oz. samo financiranju klubov in društev.
- Pripraviti strategijo za razvoj tradicionalnih kulturnih dogodkov: kolonije, festivali, tabori.

b) *Organiziranost in infrastruktura*

- Postaviti t.i. informacijske pisarne na vseh pomembni vstopnih točkah. Centralizacija ene pisarne na Dobrovem je za obiskovalce Brd odročna.
- Organizirati prodajo spominkov na več lokacijah v Brdih.
- Preveriti ali so potrebne kakršnekoli spremembe na področju delovanja obstoječega turistično informacijskega centra Brda.
- Postavitev usmerjevalnih in označevalnih tabel za znamenitosti naravne in kulturne dediščine po celotni pokrajini.
- Povezati se z lokalnimi turističnimi ponudniki in se dogovoriti o obliki sodelovanja in skupnem nastopanju.
- Urediti kulturna središča in točke (večje in manjše).

c) *Promocija in prodaja*

- Izvajati aktivno promocijo destinacije Brda, prodajnih paketov, produktov, naravnih in kulturnih znamenitosti, kulturni in drugih dogodkov... Tu mislim na plačane in neplačane oblike tržnega komuniciranja, pospeševanje prodaje in promocijo na sejmi in drugih prireditvah doma in v tujini.
- Prenova spletne pojavnosti – bolj pregledne vsebine, tematski podsklopi, sklopi namenjeni posameznim ciljnim skupinam.... Stran naj bo interaktivna, kar pomeni, da omogoča komunikacijo s potencialnimi obiskovalci. Na strani omogočimo obiskovalcem prijavo na novice. Na ta način začnemo graditi bazo podatkov za obveščanje o vseh prireditvah in ponudbah.
- Postavitev nove spletne strani ZKTMSŠ, ki je namenjena primarno boljši informiranosti lokalne skupnosti.
- Pripraviti, posneti in natisniti nov promocijski material (tematski) in ga aktivno distribuirati. Promocijski material razdelimo tudi vsem turističnim ponudnikom v Brdih, s ciljem poenotene promocije in kroženja gostov.
- Organizirati novinarske konference, novinarska srečanja in t.i. študijske izlete za novinarje iz Slovenije in tujine.
- Informiranje lokalne javnosti o kulturnem in turističnem dogajanju v občini.
- Dogovori z sosednjimi TIC-i ali Zavodi za turizem o izmenjavi promocijskega materiala. Dogovoriti se o promociji naših produktov – gostje krožijo po širši destinaciji in na tam način podaljšujejo svoje bivanje na širši destinaciji.

d) *Produkti in storitve*

- Oblikovanje prodajnih paketov v katerih se prepletajo ponudbe različnih področij: eno gastronomija, naravna in kulturna dediščina, športne aktivnosti, ekološki pridihi...ki so pisani

na kožo posamezni ciljni skupini (pari, družine, otroci in mladi, ljubitelji športa, podporniki ekološke ponudbe...).

- Obuditi stare kmečke običaje in življenje v preteklosti, na podlagi tega pripraviti nove prireditve, etnološke učne poti ter etnološke produkte za vse starostne skupine in jih uspešno promovirati.
- Organizirati in izvajati razstave in muzejske zbirke skupaj z Goriškim muzejem (stalne inčasne) na več lokacijah (Šmartno, Dobrovo, Vipolže) ter jih uspešno promovirati.
- Določiti najpomembnejše naravne in kulturne znamenitosti, katere so zanimive za obiskovalce. Vključevanje naravnih in kulturnih znamenitosti v pakete in jih aktivno promovirati.
- Organizacija, sodelovanje in nudenje pomoči pri organizaciji obstoječih in novih prireditev. Nekatere obstoječe prireditve je treba na novo zasnovati in jih dvigniti na višjo in bolj avtentično raven. Posebno pozornost je potrebno nameniti tradicionalnemu Prazniku češenj, pri katerem se povabi k sodelovanju aktivna društva in klube. Dodati mu je potrebno etnološko noto in odvzeti vse kar ni avtentičnega in pristnega. Zasnova novih pod produktov, ki so namenjeni vsem ciljnim skupinam.
- Povezovanje z organizatorji kulturnih prireditev v sosednji Italiji z možnostjo delnega prenosa delov prireditev v našo občino. Skupna organizacija nekaterih prireditev s ciljem širitve destinacije.
- Oblikovanje novih produktov na področju kulture za vse starostne skupine in sodelovanje pri že obstoječih prireditvah, ki so in bodo zanimive za posameznike, ki se radi udeležujejo na področju kulture.
- Glasbeni, literarni, gledališki, filmski večeri najdejo svoj prostor na več lokacijah v občini. Ne gre samo za enkratne dogodke, temveč mesečne, letne ali celoletne. Tradicionalnost teh dogodkov.
- Upravljanje, gospodarjenje in sodelovanje pri obnovah kulturnih objektov, ki so v lasti občine (grad Dobrovo, kulturne dvorane...). Izvesti nove prireditve in oživiti stare prireditve v obstoječih objektih.
- Oživitev spomina zgodovinskih osebnosti rojenih v Brdih: priprava publikacij, podajanje informacij in prispevkov v medije s ciljem promocije in boljše prepoznavnosti Brd.
- Oživitev in promocija Briških cerkva skozi organizacijo kulturnih poti in izdajo raznih publikacij.

Turistično in kulturno delovanje je tako obsežno področje, da je težko opisati vse možnosti razvoja in vse možne aktivnosti. Področji turizma in kulture sta med sabo zelo tesno povezani in se prepletata. Cilj je vpeljati skupno tržno znamko, ki se pojavlja v vseh oblikah promocije bodisi v organizaciji zavoda, občine, agencije, društva ali kateregakoli ponudnika vina in drugih izdelkov in pridelkov iz Brd. Enoten nastop, promocija in enotna pojavnost bosta gradila prepoznavnost

naše skupne blagovne znamke in s tem prepoznavnost Brd. Gosta ne zanima kdo je organizator, gosta zanima znamka kateri lahko zaupa in katero pozna.

Pri turističnem in kulturnem delovanju je nujno tesno sodelovanje z zavodi, društvi, raznimi organizatorji in občinami v sosednji Italiji in tudi Avstriji. Analizirati je potrebno njihovo delovanje in se aktivno vključevati v skupno promocijo, skupno oblikovanje produktov in prodajnih paketov.

4.2. Mladinsko in izobraževalno področje

Poslanstvo:

- Učinkovitejša organizacija mladinske dejavnosti
- Razvoj mladinske dejavnosti
- Razvoj in izvajanje novih inovativnih izobraževalnih programov
- Spodbujanje razvoja mladinske dejavnosti
- Boljša prepoznavnost Brd skozi mladinske dejavnosti

Zavod na področju dela z mladimi izvaja naslednje naloge (povzeto iz odloka o ustanovitvi javnega zavoda):

- organizira in izvaja različne oblike neformalnega izobraževanja in usposabljanja za otroke in mlade kot skrbno pripravljene in organizirane oblike interesnih dejavnosti, ki odražajo kvalitetno in pestro ter poučno preživljanje prostega časa otrok in mladih,
- zbira in posreduje informacije zanimive in koristne za mlade ter izvaja svetovanje za mlade,
- pripravlja in izvaja široko ponudbo otroškega in mladinskega počitniškega programa, kjer se ustvarjalnost in kreativnost otrok in mladih srečujeta in povezujeta z učenjem novih veščin in kompetenc,
- skrbi za razvoj in promocijo prostovoljnega dela mladih ter skrbi za spodbujanje mladinskega dela mladih,
- spodbuja in seznanja mlade z raziskovalnim delom s ciljem razvijati pozitiven odnos do okolja, narave, tradicije, kulturne dediščine in turizma,
- spodbuja in nudi pomoč mladim pri pripravi in izvajanju samostojnih, lastnih programov in aktivnosti ter projektov,
- nudi svetovanje, podporo in organizacijsko in tehnično pomoč društvom, organizacijam in posameznikom v občini, ki izvajajo mladinsko dejavnost,
- krepi in razvija sodelovanje s šolami, organizacijami, institucijami in društvi v občini in izven nje s ciljem povezovanja in realizacije skupnih mladinskih akcij in prireditev,
- spodbuja in sistematično razvija možnosti mednarodnega sodelovanja mladih ter spodbuja mobilnosti mladih z razvojem mladinskih izmenjav in pobud,
- skrbi za zagotovitev in razvoj mladinskega turizma v občini z razvojem turistične infrastrukture in turizmu komplementarne dejavnosti,

- spremlja in analizira potrebe mladih ter spremlja in analizira celovit razvoj mladinske dejavnosti v občini,
- oddaja prostore in opremo društvom, organizacijam in posameznikom za mladinske, vzgojno-izobraževalne, kulturno-vzgojne ter promocijske in podobne namene.

Konkretni predlogi:

a) *Strategija in razvoj*

- Izvesti analizo obstoječih samostojnih mladinskih aktivnosti v občini in aktivnosti v organizaciji šole ter drugih inštitucij, ki delujejo na področju izobraževanja, preventive, športa in drugih aktivnosti.
- Organizirati okroglo mizo z mladimi in ugotoviti njihove potrebe, želje, videnja s ciljem priprave strategije razvoja področja, ki se ukvarja z mladimi.
- Preveriti potrebo po enem večjem mladinskem centru ali razvoju manjših središč na več lokacijah.
- Pripraviti celovit program razvoja mladinske dejavnosti za posamezno starostno skupino.

b) *Organiziranost in infrastruktura*

- Aktivno delovanje skupnega mladinskega zavoda na področju Brd, v katerega se vključijo vsi mladi prebivalci Brd in že aktivna društva.
- Pridobiti »dom« mladinskemu zavodu (ali več manjših prostorov), opremljen s sodobno opremo, ki bo predstavljal center za celo občino. To je prostor, katerega lahko mladi najamejo za organizacijo raznih enkratnih in obdobjnih prireditev. To je prostor kjer mladi lahko aktivno preživljajo prosti čas, se družijo in razvijajo svoja znanja in veščine.
- »Dom« je potrebno opremiti z rekviziti in ponudbo različnih področij: športni rekviziti, glasbena oprema, računalniška oprema, kuhinja.
- Izgradnja t.i. Youth hostla, ki postane ključno središče za mednarodno srečevanje mladih.
- Vključevanje otrok in mladih v pripravo in izvedbo raznih prireditev in drugih aktivnosti.
- Povezati se z izobraževalnimi inštitucijami in pripraviti nove produkte iz različnih področij, ki bi bili zanje zanimivi.
- Povezati se z organizacijami za preventivo otrok.

c) *Produkti in storitve*

- Športne vsebine – dnevi posvečeni športu, občasni turnirji v badmintonu, namiznemu tenisu, nogometu, košarki, odbojki, rolanju, biljardu, pikadu in drugih. Športne aktivnosti imajo mladi na voljo vse dni.
- Izobraževalne vsebine – kuharske, glasbene, multimedijske, računalniške in druge delavnice, ki omogočajo otrokom in mladim, da se na zabaven in sproščen način naučijo določenih veščin.

- Organizirati kolonije, delavnice in tečaje (slikarski, kiparski, izdelava priložnostnih izdelkov in čestitk...) za ustvarjanje z materiali iz lokalnega okolja v sodelovanju z lokalnimi ustvarjalci in umetniki s ciljem spodbujanja kreativnosti in drugačnosti.
- Organizirati razne kolonije in likovne dneve tudi za šole iz sosednjih občin.
- Spodbujati otroke in mlade k spoznavanju naravne in kulturne dediščine Brd in s tem pripomoči k dvigovanju zavesti o pomembnosti lokalnega okolja.
- Nuditi izobraževalnim institucijam pomoč pri organizaciji izletov in delavnic s ciljem spoznavanja Brd, njihove naravne in kulturne dediščine. Oblikovati posebne etnološke poti. Izbrati take teme, ki bi bile za otroke zanimive in bi jim skozi aktivno vključevanje omogočile spoznavanje dediščine.
- Sodelovanje z Mladinskim centrom iz Nove Gorice in priprava novih programov (celoletnih in občasnih; npr. ob posebnih praznikih, počitnicah, ali letnih časih...), ki bi bili zanimivi tako za mlade prebivalce Brd kot za mlade prebivalce bližnjih občin.
- Sodelovanje z inštitucijami na področju šolske preventive.
- Povezovanje z raznimi mednarodnimi organizacijami, ki delujejo na podlagi izmenjave mladih iz tujih držav z nalogo spoznavanja in proučevanja lokalnega okolja Brd.
- Skrb za infrastrukturo, ki jo imajo na razpolago – ureditev prostorov v katerih se bodo dobro počutili in radi zahajali.
- Družbeno kritični projekti, ki omogočajo mladim, da se aktivno vključujejo v dogajanje v kraju v katerem živijo.
- Spodbujanje mednarodnih izmenjav mladih skozi mednarodne programe (Erasmus in drugi). Spodbujanje prostovoljnega dela, ki bi obogatilo tudi samo delovanje zavoda na tem področju.
- Spodbujanje medgeneracijskega delovanja – pomoč drugim lokalnim organizacijam pri realizaciji njihovih programov (Dom ostarelih, humanitarni zavodi..).

Možnosti na področju razvoja mladinskih dejavnosti je veliko. Tudi na tem področju je zelo potrebno povezovanje s strokovnimi ustanovami iz sosednjih občin, tako iz Slovenije kot iz Italije.

4.3. Športno in rekreacijsko področje

Poslanstvo:

- učinkovitejša organizacija športne in rekreativne dejavnosti za vsa starostna obdobja
- razvoj športne in rekreativne dejavnosti ter športnega turizma
- spodbujanje športnih in rekreativnih dejavnosti ter športnega turizma
- graditi boljšo prepoznavnost Brd preko športnih in rekreativnih dejavnosti

Zavod na področju razvoja športne dejavnosti izvaja naslednje naloge (povzeto iz odloka o ustanovitvi javnega zavoda):

- skrbi za celovit razvoj športa in športnih dejavnosti v občini,
- upravlja s športnimi objekti ter zagotavlja normalno delovanje le-teh,

- skrbi za vzdrževanje športnih objektov, delov objektov ali naprav, športnih igrišč, športne in tehnične opreme, ki so dana zavodu v upravljanje,
- skrbi za zavarovanje objektov in opreme ter skrbi za varnost delovanja objektov in naprav,
- oddaja v najem prostore v športnih objektih in usklajuje interese med posameznimi uporabniki,
- svetuje pri načrtovanju, obnovi, izgradnji in upravljanju javnih športnih objektov v občini,
- izvaja letni program športa v občini, ki se sofinancira iz javnih sredstev,
- daje strokovno in organizacijsko pomoč izvajalcem letnega programa športa,
- sodeluje pri organiziranju in izvajanju športne vzgoje in raznih športnih dejavnosti za otroke, mladino, invalide, pri kulturno športnih prireditvah neprofitnega značaja in raznih rekreativnih prireditvah za mladino,
- usklajuje programe interesnih dejavnosti s programi obveznih pedagoških ur športa, kadar je to potrebno,
- spremlja in analizira razmere na področju športa ter izvaja izobraževanja in raziskovanja za potrebe športne dejavnosti.

Konkretni predlogi:

a) *Strategija in razvoj*

- Skrbništvo in upravljanje nad obstoječimi športnimi objekti in površinami se prenese na zavod.
- Preveri se možnosti za gradnjo oz. ureditev športnih površin v več krajih. Pridobi se ustrezno dokumentacijo za izvedbo.
- Pripravi se produkte in ponudbo, ki bi bili zanimivi za razvijanje športnega turizma.

b) *Organiziranost in infrastruktura*

- Uredi se še dodatne gozdne, kolesarske in sprehajalne poti. Kjer je možno se te povezuje s sosednjimi občinami v Sloveniji in Italiji.
- Ureditev otroških igrišč po več vaseh v Brdih.
- Ureditev motokros proge (označiti primerne poti za motokros, podobno kot se je to naredilo za kolesarske poti); na ta način se omeji vožnja po gozdovih in travnikih in se prepreči uničevanje površin.
 - Uredi se večje športno središče. Načrtovati je potrebno gradnjo večje športne dvorane, balinišča in »youth hostla« ter kampa. Upošteva se možnost dograditve pokritega bazena in pokritih teniških igrišč.
 - Preuči se možnost postavitve manjšega golf igrišča. H projektu se privabi zunanjsi investitorja.

c) *Produkti in storitve*

- Skupaj s športnimi društvi in drugimi organizatorji športnih dejavnosti se oblikuje nove produkte za vse generacije.
- Organizacija »otroške olimpijade«, skozi katero otroci spoznajo različne športne vsebine: atletika, gimnastika, ekipni športi, gasilske dejavnosti...
- Organizacija tradicionalnih pohodov – tematskih in drugih.
- Pomoč pri organizaciji tradicionalnega kolesarskega maratona češenj.
- Glede obstoječih dejavnosti se informira vse prebivalce Brd, da vejo katere možnosti se jim ponujajo za aktivno preživljanje prostega časa.
- Pripravi se pakete za letne priprave športnikov posameznikov oz. klubov.
- V športnih in drugih objektih se omogoči vadbo in rekreacijo za vse generacije.
- Spodbujanje lovskega turizma skupaj z briškimi lovskimi družinami. Oblikovanje paketov, ki vsebujejo tako lov kot nek drugi način preživljanja prostega časa (npr. lov + zabava v igralnici – zanimivo predvsem za italijanske in avstrijske goste).
- Spodbujati športna društva k organizaciji prireditev in pomoč pri organizaciji.

5. VILA VIPOLŽE

Posebno poglavje v programu razvoja ZTKMŠ je potrebno nameniti razvoju programov v obnovljeni Vili Vipolže.

Vsebine in produkti, ki bodo tu nastajali se morajo integrirati v obstoječe vsebine v Brdih in jih nadgrajevati ter dopolnjevati. Paziti je potrebno, da se že obstoječe aktivnosti ne prenesejo iz drugih lokacij v Vilo in se s tem centralizirajo na en sam kraj.

Vila Vipolže in njen park postanejo pomemben prostor za zbiranje, udejstvovanje, zabavo ter izobraževanje tako za prebivalce Brd, kot za širšo javnost.

Programi v Vili so:

- Protokolarni
- Konferenčni

- Etnološki
- Kulturni
- Izobraževalni
- Eno gastronomski
- Tematsko zabavni
- Splošni

Vila mora imeti stalne vsebine in vsebine, ki se spreminjajo glede na tematsko področje, vsebino in letni čas. Stalne vsebine so tiste, ki bodo različne ciljne skupine v Vilo privabljalje čez celo leto, vse dni v tednu.

Z vidik umeščenosti v prostor, bogatega mednarodnega političnega dogajanja ter same infrastrukture in ponudbe je cilj, da Vila Vipolže postane protokolarni objekt.

Izmed stalnih vsebin bi izpostavila še:

- etnološko ponudbo (stalna muzejska zbirka),
- izobraževalno središče(multimedijsko središče),
- eno-gastronomsko (vinoteka, restavracija),
- kulturno (gledališki abonma).

Izmed občasnih oz. obdobjnih vsebin bi izpostavila:

- konferenčno (organizirati posebne zaključene pakete, ki vključujejo tudi en gastronomsko noto),
- kulturno (glasbeni in filmski večeri),
- izobraževalno (glasbeni tabor, filmski tabor, tečaji in vseživljenjska izobraževanja),
- tematsko zabavni (black dinner, zabava v belem, zvezdni utrinki, ples v maskah),
- eno gastronomski (tematske večerje, vinski festivali, tekmovanja v pripravi hrane in pijače),
- splošni (poročna slavlja, slavlja za zaključene skupine, team building za podjetja).

Program in vsebine je potrebno skrbno načrtovati, da se bodo smiselno prepletala in dopolnjevala. V Vili ne izvajamo vsebin za katere prostor ni predviden samo zato, ker nam prinašajo zaslužek.

6. FINANČNA SREDSTVA

Nekaj konkretnih predlogov za pridobivanje finančnih sredstev:

- sredstva, ki jih zagotovi ustanoviteljica zavoda Občina Brda

- prijava na razpise Regijske razvojne agencije, črpanje sredstev iz projektov LAS, prijava na razpise Evropskih skladov in na državne razpise
- pridobivanje soinvestitorjev
- dajanje prostorov, ki so v lasti občine v najem (kulturne dvorane, grajski in ostali prostori)
- najemnina od oglasnega prostora na in v objektih, ki so v lasti občine ter trženje oglasnega prostora v sredstvih javnega obveščanja s katerimi zavod razpolaga in upravlja
- dajanje opreme, ki je v lasti občine v najem (stojnice in ostalo)
- izkupiček od prireditev (vstopnina, sponzorstva, oglasni prostor...)
- izkupiček od prodaje vstopnic (muzej, razstave...)
- prodaja spominkov v Briški butiehci in na ostalih lokacijah
- vodenje ogledov (daljše in krajše vodenje)
- organizacija delavnic in tečajev
- turistična taksa
- koncesijske dajatve od posebnih iger na srečo (občina posreduje zavodu del koncesijskih dajatev – potrebno dogovoriti z občino)

7. ČLOVEŠKI VIRI

- Turistični informacijski in kulturni center (2 + 1 osebe)
- Mladinski, ustvarjalni center (1 oseba)
- Športni in rekreativni center (1 oseba)
- Služba za splošne zadeve (1 oseba)

Za uspešno delovanje zavoda in dolgoročno doseganje ciljev, bi moral zavod zaposlovati določeno št. ljudi po posameznih področjih delovanja, ki imajo ustrezno izobrazbo in znanja, saj je vsako področje zelo specifično. Na področju turizma bi potrebovali 2 osebi, od teh bi bilo primerno, da bi imela ena osebo diplomu in znanja iz področja etnologije. Za področje razvoja kulturne dejavnosti 1 osebo. Upoštevati je potrebno tudi prevzem upravljanja Vile Vipolže, ki bo predstavljala precej povečan obseg dela zavoda. Za področje športa in mladine prav tako po 1 osebo. Za upravljanje splošnih poslov (računovodstvo in finance, ter ostala dela) 1 osebo, če se upošteva tudi povečan obseg poslovanja na račun Vile Vipolže.

Na tem mestu bi rada poudarila, da so za uspešno delovanje zavoda in uresničenje zastavljenih ciljev nujno potrebni zaposleni, ki so strokovnjaki na svojem področju.

8. ZAKLJUČEK

Program, ki sem vam ga na tem mestu predstavila so le izhodišča za podrobno strategijo razvoja Brd na področjih, katera ZTKŠM pokriva.

Na vseh področjih delovanja zavoda je poleg zgoraj naštetih še veliko drugih možnosti za razvoj. Turizem, kultura, mladina in šport so akterji, ki so med seboj zelo tesno povezani in prepleteni. Glede na kratkoročne in dolgoročne cilje, se pripravi podroben program delovanja, ki ga sestavlja natančen akcijski, terminski in stroškovni plan.

Prepričana sem, da imajo Brda zelo velik potencial za razvoj na vseh področjih. Imajo bogato naravno in kulturno dediščino. Imajo bogato zemljo in klimatske pogoje, ki omogoča pridelavo dobrega vina, oljčnega olja, sadja in drugih kultur. Imajo milo podnebje, kar omogoča razvoj specifičnih turističnih produktov. Imajo prijazne in gostoljubne ljudi, ki so ključ do uspeha.

Vsebina tega dokumenta je zaupne narave. Razmnoževanje dokumenta je prepovedano.
Koriščenje idej in predlogov brez avtorjevega privoljenja je prepovedano.